

DE OORLOG IN OEKRAÏNE.

Hoe eindigt dit? Voordracht door Kol.b.d. Roger Housen.

Dat is de titel van de voordracht dit in het militair commando provincie Antwerpen werd georganiseerd op 30 maart 2023 op initiatief van Kol. Frank Clinckemaijle.

De lezing was een initiatief om alle reserve-eenheden nauwer te betrekken met mekaar en om de onderlinge banden aan te halen. Onder de genodigden waren ook onze huidige provinciecommandant Lt.kol. Johan Lenière alsook de voorgaande CO's.

We zijn ondertussen reeds enkele weken verder en de beschreven toestand is niet meer actueel. Hieronder een kort overzicht van de besproken thema's.

De situatie ter plekke in Oekraïne is ondertussen uiteraard al geëvolueerd en niet meer actueel. (n.v.d.s.)

Introductie.

De spreker gaf een overzicht van de situatie waarbij de lengte van het front opviel. Dat is even lang als een autorit van Barcelona (Spanje) naar Warchau (Polen). Op een landkaart slechts enkele cm maar in werkelijkheid een gigantisch groot gebied.

Niets is wat het lijkt te zijn.

Het eerste wat sneuvelt in een oorlog is de waarheid. Dat geldt ook in Oekraïne. De berichtgeving wordt gemanipuleerd en subjectief doorgegeven door alle betrokken partijen. Kol. Housen gaf enkele voorbeelden.

Fase 1: De invasie verliep niet volgens plan.

Het Kremlin ging uit van een scenario alsof het een wandeling in het park zou zijn. Met verwachtte, dat Oekraïne de Russen met open armen zouden ontvangen. Men had zich miskeken op de tegenreactie van het grootste deel van Oekraïense. Door onvolledige en verkeerde inlichtingen van de FSB (ex KGB), verwachtte het Kremlin dat de weerstand minimaal zou zijn. Na een machtswissel zou verzet wel instorten. Daarenboven kwam er ineens veel meer reactie vanuit het westen. De VS reageerde en Europa volgde snel.

Het invasieplan van Rusland was dan ook slecht en slecht voorbereid. Te weinig effectieven, slechte logistieke steun, geen eenheid van commando en een compleet verkeerde inschatting van de terreinhindernissen, in het bijzonder het grote moerasgebied langsheen de grens tussen Wit-Rusland en Oekraïne dat ontplooid vorderingen onmogelijk maakt. Hierdoor liepen de kolonnes vast op de smalle damwegen, waarbij de voorste en achterste voertuigen werden uitgeschakeld waarna de rest volledig geblokkeerd geraakte.

Foto: ABC News.

In het zuiden liep het beter. Vanaf 3 maart 2022 rukt men op worden Mariupol, Zaporizja (kerncentrale) en Cherson ingenomen.

In het Noorden worden de Russen teruggedreven om in het zuiden en Oosten te hergroeperen.

Fase 2: Het Donbas-offensief. (van 3 april tot 28 augustus)

De Russen nemen het initiatief met een andere aanpak waarbij men de tactiek van de verbrande aarde inzet. Het is dus een langzame vordering. Door de inzet van zwaardere Westerse wapen worden de Russen ook teruggedrongen, met desastreuze gevolgen voor de burgerbevolking. Denk aan Boetsja en Irpin.

Dmitry Kozatsky / twitter.com/Kozatsky_D (Courtesy Photo)

Verworpen staal en volledig verwoeste fabriek.

Op 27 maart 2022 ligt Mariupol zwaar onder vuur met veel verwoesting en door de Russen veroverd terrein. De Azovstaal fabriek houdt lang stand als bolwerk van Oekraïne.

Fase 3: het Oekraïense tegenoffensief. (van 29 augustus tot 11 november)

Een tegenoffensief resulteert in de herovering van de regio Charkov in september en regio Cherson in november. Ongeveer 17.000 km² grondgebied.

Dan houdt Putin 2 toespraken:

Op 21 september kondigt hij een gedeeltelijke mobilisatie af, hij installeert een oorlogseconomie, houdt een referendum onder de bevolking en herbevestigt de nucleaire dreiging.

Op 29 september annexeert hij de veroverde gebieden (Loehansk, Donetsk, Zaporizja en Cherson) en begint de focus te leggen op de strijd tegen het Westen.

Op 8 oktober brandt de brug tussen de Krim en het Russische vasteland.

Vanaf 12 oktober begint Rusland de energievoorzieningen van Oekraïne te bestoken met een barre winter in het verschiet van de bevolking.

Fase 4: de stellingenoorlog. (van 12 november tot nu)

Er is weinig beweging meer aan het front.

Redenen: de machtsverhouding is quasi één op één. Het is winter en beide partijen beschikken over onvoldoende 'stootkracht'.

Het front veranderd nauwelijks meer.

Rusland heeft een overwicht aan vuurkracht en munitie en beschikt over artillerie en drones. Het heeft ook het asymmetrische voordeel van de strategische beschietingen van de Oekraïense infrastructuur. Als antwoord hierop gebruikt Kiev drones (kruisraketten) om militaire en energiedoelen dieper in Rusland te bestoken.

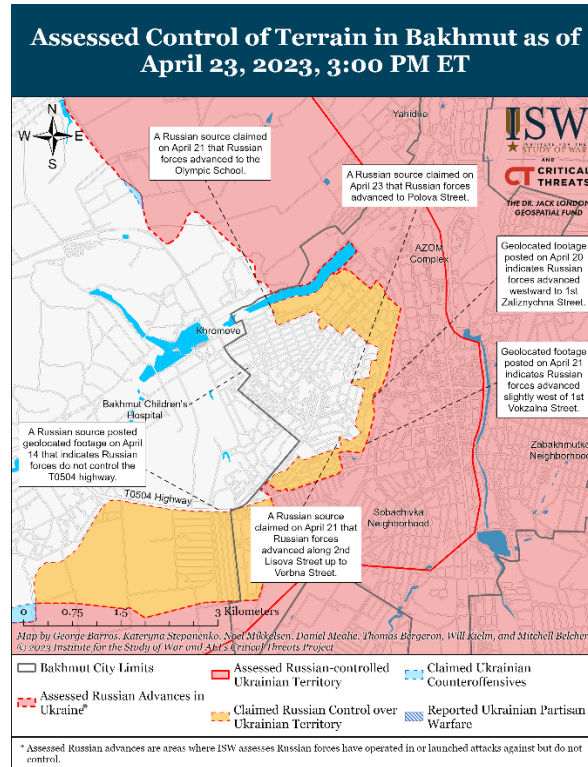
Wat is de huidige stand van zaken.

In februari 2023 laait de strijd weer op.

Het wordt een stellingenoorlog met loopgraven en artilleriebarrages zoals in de 2^e wereldoorlog aan het westelijke front. Rond Bachmoet en in de Donbas laaien de gevechten op.

In Bachmoet vechten de Oekraïense manschappen een strijd tegen omsingeling door de huurtroepen van Wagner die deels bestaat uit criminelen die als kanonnenvlees in een 'kill zone' gejaagd worden.

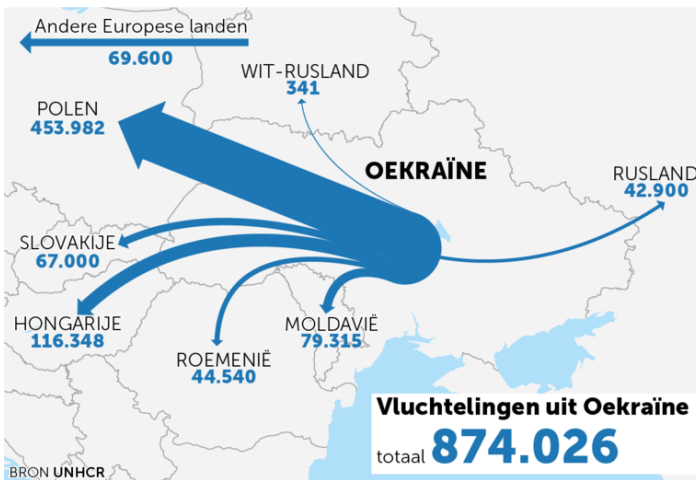
Dit is een ge-update kaart op datum van 24 april.

Enkele statistieken:

Voor de invasie: had Rusland 7% van Oekraïne bezet: dat is 44.000km² (1.5 x België).

Na de invasie en op datum van eind maart: 17.4% of 105.000km² (3 x België of de opp. Van Portugal).

In februari 2023 zijn er 8 miljoen Oekraïeners op de vlucht (naar het buitenland).

Bron: De Morgen.

Toekomstige mogelijkheden:

Wat gaat er gebeuren in de lente? Gaat Rusland verder met een offensief of consolideert men de veroverde gebieden? Welke impact gaan de Westerse wapenleveringen hebben.

Komt er een 2^e Russische mobilisatie? Welke rol zal China spelen in dit conflict?

Allemaal mogelijkheden waarop niet met enige zekerheid kan gesproken worden.

Kernvragen:

- Tast de situatie Putins positie aan?
- Wanneer gaan de Westerse sanctie eindelijk effect hebben?

- Zal de oorlog escaleren in een groter conflict?
- Hoe lang gaat dit nog duren?
- Zijn de kosten van de vrede kleiner dan de kosten van de oorlog?

Een diplomatieke uitweg is er niet op dit moment, ondanks pogingen van China, Turkije en de VS.

Militaire lessen:

We zien het overwicht van Russische MASSA! Veel mankracht en materieel blijkt nog steeds cruciaal te zijn. Superieure technologie is niet alles.

Het belang van permanente en alomtegenwoordige waarneming. Het gebruik van sateliet- en gsm informatie
Het gebruik van drones is alle soorten en uitvoeringen.

Het beschikken over inlichtingen. Spionage, infiltratie, internet, social media...

De Militair-industriële basis: onze productiemogelijkheden zijn niet meer wat ze waren in de koude oorlog.

Hebben we nog de operationele competentie?

Waar staan we met onze elektronische oorlogvoering (EW)?

Het TERREIN doet er nog steeds toe. Een campagne in slijk en modder vraagt een andere aanpak dat op een hard oppervlak.

Welk belang heeft luchtoverwicht?

Informatieoorlog: hoe en wat berichten de media en welke invloed heeft de overheid hierop.

Geopolitieke lessen en gevolgen:

Na de koude oorlog is het geopolitiek aspect wereldwijd meer gefocust geweest op het midden-Oosten en grotere omgeving.

Met Het Oekraïense conflict wordt ook de Navo meer direct betrokken en ligt de nadruk meer op de geopolitieke verhoudingen in Europa.

We stellen de evolutie vast dat dit de eerste echt gemonialiseerde oorlog is sedert 40-45. Conflicten zijn van veraf en incidenteel naar continu en dichtbij gegaan.

Er is 'a new kid on the block' CHINA. Een macht in opkomst met zowel economische als militair strategische impact.

Heeft het Westen nog zijn aantrekkingskracht als voorheen in de wereld?

Conclusie:

Misschien is er een nieuwe veiligheidsstructuur nodig in Europa die meer rekening houdt met de evolutie in de wereld. Inspiratie zou hierbij gevonden kunnen worden in de Helsinki-akkoorden van de jaren 70, die indertijd een zekere vorm van stabiliteit brachten in Europa, onder meer via vertrouwenwekkende maatregelen zoals de wederzijdse controles van de nucleaire arsenalen en de conventionele strijdkrachten. Doch deze akkoorden leidden ook tot een meer uitgebreide economische samenwerking en een verhoogde aandacht voor mensenrechten.

Wat info over Kol. Housen.

Kolonel Housen is bekend van zijn aanwezigheid als observator van dit conflict en commentator bij televisie en radio.

Roger Housen is kolonel buiten dienst van het Belgische leger.

Hij heeft gediend als commandant van een gemechaniseerd infanterieregiment en was raadgever van twee opeenvolgende Belgische ministers van Defensie. Roger Housen was directeur van de afdeling langetermijnplanning van de Belgische generale staf en coauteur van twee strategische plannen voor het Belgisch leger. Hij heeft eveneens gewerkt bij het strategisch NAVO-hoofdkwartier in de VS.

Kolonel Housen heeft een uitgebreide operationele ervaring en is ingezet geweest in het voormalige Joegoslavië, Centraal-Afrika en Afghanistan.

Hij is gelegenhedenmedewerker bij het *Institute for National Strategic Studies* in Washington DC en bij de Arenberg Stichting.

Bronnen:

Met dank aan:

Kolonel Clinckemaillie voor zijn hulp en contacten.

Kolonel b.d. Roger Housen voor het verstrekken van de info als leidraad waarop dit artikel is gebaseerd.

Auteur:

Benny Verbist

Lid Vozma

+32 473 844 302